

MINISTARSTVO KULTURE

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI ZAKLJUČAKA
VLADE CRNE GORE**

/broj 07-3983 od 28. decembra 2017. godine

i

broj 07-3394 od 6. jula 2018. godine/

Cetinje, decembar 2018. godine

1. UVOD

Vlada Crne Gore, na sjednici od 21. decembra 2017. godine, razmotrila je Informaciju o problemima u radu JU Narodni muzej Crne Gore, koju je dostavilo Ministarstvo kulture, i s tim u vezi donijela sljedeće:

ZAKLJUČKE

1. Vlada je usvojila Informaciju o problemima u radu JU Narodni muzej Crne Gore.
2. Zadužuje se Ministarstvo kulture da do kraja januara 2018. godine, Vladi dostavi prijedlog za formiranje Državne komisije za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala u JU Narodni muzej Crne Gore.
3. Zadužuje se Uprava za zaštitu kulturnih dobara da izvrši popis, selektovanje i digitalizaciju dokumentacije o pokretnim kulturnim dobrima JU Narodni muzej Crne Gore, i dostavi je Ministarstvu kulture do kraja prvog kvartala 2018. godine.
4. Zadužuje se JU Narodni muzej Crne Gore da završi reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije, shodno nalazima Ministarstva kulture i u saradnji sa Državnom komisijom završi poslove na utvrđivanju stanja i broja ukupnog muzejskog materijala.
5. Zadužuje se Ministarstvo kulture da kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu, obezbijedi sredstva za nabavku materijala, uređaja i opreme za rukovanje, pakovanje i trajno pohranjivanje muzejskog fonda u centralnom i pomoćnom depou JU Narodni muzej Crne Gore.
6. Zadužuje se Ministarstvo kulture da o sprovedenim aktivnostima JU Narodni muzej Crne Gore i Državne komisije, a na osnovu izvještaja Uprave za zaštitu kulturnih dobara, o svemu dva puta godišnje informiše Vladu Crne Gore.

2. CILJ IZVJEŠTAJA

Cilj Izvještaja je da:

- informiše Vladu Crne Gore o sprovedenim aktivnostima za drugi polugodišnji period realizacije zaključaka broj 07-3983 od 28. decembra 2017. godine i broj 07-3394 od 06. jula 2018. godine, na osnovu izvještaja JU Narodni muzej Crne Gore i Državne komisije;
- prikaže preduzete aktivnosti Ministarstva kulture, JU Narodni muzej Crne Gore i Državne komisije;
- predloži Vladi Crne Gore određene mjere i aktivnosti u cilju realizacije zaključaka.

3. AKTIVNOSTI NA REALIZACIJI ZAKLJUČAKA VLADE CRNE GORE

Shodno Zaključcima Vlade Crne Gore, Ministarstvo kulture je dostavilo prvi polugodišnji Izvještaj o realizaciji Zaključaka Vlade Crne Gore broj 07-3983 od 28.12.2017. godine, koji je usvojila Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 28. juna 2018. godine, i s tim u vezi donijela Zaključke broj 07-3394 od 6. jula 2018. godine, i to:

1. Vlada Crne Gore usvojila je Izvještaj o realizaciji Zaključaka Vlade Crne Gore, broj 07-3983 od 28. decembra 2017. godine.
2. Zadužuje se Javna ustanova Narodni muzej Crne Gore da, u roku od 15 dana od donošenja ovih zaključaka, donese rješenja o obrazovanju komisije za reviziju svih oblika dokumentacije i evidencija, kao i komisije za reviziju muzejskog materijala svih jedinica Istorijskog muzeja (Njegoševe rodne kuće, Muzeja kralja Nikole i Njegoševog muzeja), bibliotečke i arhivske građe.
3. Zadužuje se Javna ustanova Narodni muzej Crne Gore da, u roku od 30 dana od donošenja ovih zaključaka, uspostavi muzejsku dokumentaciju za novonabavljeni muzejski materijal Arheološkog muzeja, u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja, vrstama i sadržaju dokumentacije o muzejskom materijalu.
4. Zadužuje se Javna ustanova Narodni muzej Crne Gore da, u roku od 45 dana od dana donošenja ovih zaključaka, organizuje doedukaciju zaposlenih na poslovima revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije, kao i na poslovima stručne obrade muzejskih predmeta i vođenja muzejske dokumentacije.
5. Zadužuju se Ministarstvo kulture, Državna komisija i Javna ustanova Narodni muzej Crne Gore da, u roku od 30 dana od donošenja ovih zaključaka, izrade uputstvo za reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije.
6. Zadužuje se Državna komisija da odredi rok za završetak postupka revizije i utvrđivanja stanja, broja i vrijednosti muzejskog materijala i muzejske dokumentacije u Javnoj ustanovi Narodni muzej Crne Gore, i o tome informiše Ministarstvo kulture, u roku od 30 dana od dana donošenja ovih zaključaka.

U skladu sa predmetnim Zaključcima Vlade Crne Gore, Ministarstvo kulture je u kontinuitetu pratilo njihovu realizaciju, naročito u odnosu na definisane rokove. Takođe, a u skladu sa Odlukom o obrazovanju Državne komisije za nadzor nad postupkom revizije

muzejskog materijala i muzejske dokumentacije Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore („Službeni list Crne Gore” broj 13/18), Ministarstvo je vršilo i administrativno – tehničke poslove za potrebe Državne komisije za nadzor nad postupkom revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije Javne ustanove Narodni muzej Crne Gore (u daljem tekstu: Državna komisija).

Radi blagovremenog izvršavanja obaveza iz Zaključaka Vlade Crne Gore broj 07-3394 od 6. jula 2018. godine, Ministarstvo kulture, Državna komisija i JU Narodni muzej Crne Gore (u daljem tekstu: NMCG), održali su nekoliko sjednica i konsultacija u julu i avgustu 2018. godine. Ministarstvo je aktima br. 01-4398 i 01-4398/2 od 23.11.2018. godine, uputilo zahtjev za dostavljanje drugog polugodišnjeg izvještaja NMCG i Državnoj komisiji, na osnovu kojeg su traženi izvještaji dostavljeni, i to od NMCG akt broj 01-4450 od 10.12.2018. godine, i od Državne komisije akt broj 01-4554 od 10.12.2018. godine.

Na osnovu navedenog, realizovano je sljedeće:

Državna komisija je utvrdila rok za završetak postupka revizije, 26. jul 2019. godine (*Službena zabilješka sačinjena 24.07.2018. godine, zavedena u NMCG broj 01-2588/1 i Ministarstvu kulture broj 04-3119/2 od 03.08.2018. godine*), a za dostavljanje izvještja o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala, rok od tri mjeseca od završetka postupka revizije, i to komisijama za reviziju muzejskog materijala: Njegoševog muzeja (Biljarda i Njegoševa rodna kuća), Muzeja Kralja Nikole, Mauzoleja vladike Danila na Orlovom kršu, Mauzoleja crnogorskih vladara Dvorska crkva na Ćipuru, Mauzoleja Petra II Petrovića Njegoša na Lovćenu i Istorijskog muzeja, organizaciona jedinica Stalna postavka, kao i komisijama za reviziju: bibliotečkog fonda Bibliotečko-arhivskog odjeljenja; arhivskog fonda Bibliotečko - arhivskog odjeljenja i svih oblika dokumentacija i evidencija muzejskih fondova NMCG. Državna komisija je utvrdila da komisije za reviziju muzejskog materijala Etnografskog muzeja i Umjetničkog muzeja nastavljaju svoj rad po starim rešenjima.

Budući da je rok za završetak revizije Umjetničkog muzeja istekao, Državna komisija je na 17. sjednici (*Zapisnik broj 04-3119/5 od 12.10.2018. godine*), u komunikaciji sa Revizionom komisijom Umjetničkog muzeja, uvažila prijedlog iste, da se revizija muzejskog materijala navedene muzejske jedinice izvrši do kraja 2018. godine. Takođe, nakon revizije, predmetna Komisija ima rok od tri mjeseca da sačini izvještaj o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala.

U odnosu na rokove koje je utvrdila Državna komisija, NMCG je 26.07.2018. godine, donio rješenja o obrazovanju komisija za reviziju: arhivskog fonda Bibliotečko-arhivskog odjeljenja, broj 01-2634 i 01/3912 od 22.10.2018. godine (izmjene i dopune Rješenja br. 01-2634 od 26.07. u dijelu koji se odnosi na zadatak ove komisije); bibliotečkog fonda Bibliotečko-arhivskog odjeljenja, broj 01-2695; svih oblika dokumentacija i evidencija muzejskih fondova, broj 01-2637; muzejskog materijala Njegoševog muzeja (Biljarda i Njegoševa rodna kuća), Muzeja kralja Nikole, Mauzoleja vladike Danila na Orlovom kršu, Mauzoleja crnogorskih vladara - Dvorska crkva na Ćipuru, Mauzoleja Petra II Petrovića na Lovćenu - organizacionih jedinica Istorijskog muzeja, broj 01-2636; muzejskog materijala organizacione jedinice Stalna postavka, broj 01-2633.

Cijeneći tačku 3 Zaključaka Vlade Crne Gore, Arheološki muzej NMCG je Državnoj komisiji i Ministarstvu kulture dostavio zabilješku broj 01-2867 od 10.08.2018. godine (*zavedena u Ministarstvu kulture pod brojem 01-2699/2 od 11.08.2018. godine*), sa podacima da je ovaj muzej vodio muzejsku dokumentaciju u elektronskoj formi od 2013. godine, kada su unijeti podaci za predmete od broja 1 do broja 273. Takođe, u istom aktu, Arheološki muzej navodi da

ovaj program vođenja dokumentacije nije bio u funkciji od kraja 2014. godine, što je bio razlog da Državna komisija, u dva navrata nije bila obaviještena o postojanju elektronske forme knjige inventara za Arheološki muzej NMCG, od strane istog. Nadalje, u predmetnoj zabilješci se navodi da je na opisani način, upisan arheološki materijal sakupljen vršenjem terenskih arheoloških istraživanja od 2012. godine, kao i da je Arheološki muzej NMCG planirao da do kraja 2018. godine upiše sve predmete koji su putem istraživanja, otkupa ili na drugi način ušli u fond Arheološkog muzeja, te da će se svi inventarni listovi na kraju godine, odštampati, povezati sigurnosnim jemstvenikom, ovjeriti pečatom i potpisom lica zaduženog za vođenje ove dokumentacije. Državna komisija cijeni da je na ovaj način ispunjena obaveza iz tačke 3, predmetnih zaključaka, sa napomenom da će se kroz dalje kontrole, ali i zaključke koji će biti donešeni u narednom periodu, jasno i precizno izdvojiti muzejski materijal i dokumentacija koji su ušli u fond Arheološkog muzeja, nakon njegovog osnivanja, a u odnosu na muzejski materijal i dokumentaciju koji su arheološkog karaktera i nalaze se u fondovima Istorijskog muzeja Crne Gore.

NMCG je, u odnosu na tačku 4 Zaključaka Vlade Crne Gore, organizovao edukativni kurs na temu „Muzealnost i dokumentacijska mjera primijenjeni kroz standardizovanu praksu u NMCG“, u cilju doedukacije zaposlenih na poslovima revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije. U periodu od 30.07. do 08.08.2018. godine, Dragan Bulatović, prof. Filozofskog fakulteta iz Beograda sa saradnicima, održao je navedenu edukaciju kojoj je prisustvovalo 25 polaznika, kustosa, konzervatora, dokumantarista i muzejskih pedagoga (Izveštaj NMCG broj 01-4450 od 10.12.2018. godine). U narednom periodu planira se organizovanje dodatnih edukacija za sve zaposlene u NMCG.

Shodno tački 5 Zaključaka Vlade, organizovan je radni tim za izradu nacrtu Uputstva za reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije od strane predstavnika Ministarstva kulture, Državne komisije i NMCG. Nakon usaglašavanja, Uputstvo za reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije, aktom broj 01-3132 od 06.08.2018. godine, dostavljeno je Ministarstvu kulture i NMCG na dalje postupanje. Izradom Uputstva za reviziju muzejskog materijala i muzejske dokumentacije i njegovim dostavljanjem Ministarstvu kulture, ispunjena je obaveza iz tačke 5 Zaključka Vlade.

U odnosu na obavezu Ministarstva kulture iz tačke 5 Zaključaka Vlade Crne Gore (broj 07-3983 od 28.12.2017. godine), o obezbjeđivanju sredstava za nabavku materijala, uređaja i opreme za rukovanje, pakovanje i trajno pohranjivanje muzejskog fonda u centralnom i pomoćnom depou NMCG, Ministarstvo je kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu, koji je utvrdila Vlada Crne Gore na sjednici od 28.12.2017. godine (Zaključak broj 07-4071 od 11.01.2018. godine), obezbijedilo iznos od 79.200,00 eura. Navedena sredstva su uplaćena na osnovu Ugovora o finansiranju projekta (broj 04-2899/2 od 12.03.2018. godine).

Niz aktivnosti je preduzeto od strane NMCG na prevazilaženju problema vlage i prodora atmosferalija u centralnom depou, kao i brojni postupci zaštite na muzejskim predmetima koji se čuvaju u istom. Na osnovu Izveštaja o pregledu oštećenja na Centralnom depou, koji je izradila licencirana firma „Studio prostor“, odrađena je hidroizolacija betonskih zidova obodnog dvorišnog kanala, pročišćavanje svih odvodnih atmosferskih i kanalizacionih kanala, sanacija betonskih trotoara i parapetnih elemenata u dvorišnom prostoru oko slivnika i niz drugih aktivnosti na rješavanju ovog problema. Za realizaciju navedenih radova, iskorišćena su sopstvena sredstva NMCG i sredstva opredijeljena za tekuće održavanje objekata. Nakon otklanjanja uzroka i sanacije oštećenja nastalih prodorom atmosferalija u prostor depoa, NMCG će u narednom periodu namjenski utrošiti uplaćena sredstva u cilju unapređenja uslova za čuvanje muzejskog materijala.

Državna komisija je u dostavljenom izvještaju opisala dinamiku realizacije Zaključaka Vlade Crne Gore broj 07-3394 od 6. jula 2018. godine i konstatovala da su isti izvršeni.

Imajući u vidu obaveze izvještavanja Vlade Crne Gore o realizaciji predmetnih zaključaka, NMCG je aktom broj 02/3397 od 22.09.2018. godine, obavijestio Ministarstvo kulture o stepenu izvršenih aktivnosti do datuma izvještavanja.

NMCG je u drugom polugodišnjem izvještaju naveo podatke o stepenu realizacije revizionih komisija, i to za:

1. **Umjetnički muzej**, gdje je komisija od obrazovanja 13.10.2015. godine do izvještajnog perioda, pregledala ukupan fond Umjetničkog muzeja, odnosno muzejskih predmeta koji se nalaze u objektima NMCG, kao i muzejskih predmeta koji su privremeno ustupljeni drugim institucijama. Komisija je snimila preko 30.000 fotografija, sačinila oko 1.000 strana zapisnika i izradila konzervatorske kartone za svaki pregledani predmet (*Izvještaji broj 01-3637 od 04.10.2018. godine i 01-4381 od 30.11.2018. godine*).

2. **Etnografski muzej**, gdje je komisija u postupku revizije do 28.11.2018. godine pregledala i obradila 4.206 predmeta i dostavila izvještaje (*Izvještaji broj 01-3533 od 01.10., 01-4035 od 02.11. i 01-4329 od 28.11. 2018. godine*).

3. **Istorijski muzej – organizaciona jedinica Stalna postavka**, gdje je komisija do izvještajnog perioda pregledala dio fonda Muzeja NOB-a i PTT zbirke, skenirala preko 303 dokumenta koji su pronađeni u kancelarijama i depou, što ukupno iznosi više od 1.000 strana, snimila značajan broj fotografija i vodila dnevne zabilješke. Komisija je dostavljala periodične izvještaje o broju obrađenih predmeta aktima br. 01-3527 od 28.09., 01-3565 od 01.10., 01-3978 od 29.10., 01-4029 od 02.11., 01-4129 od 12.11. i 01-4370 i 01-4379 od 30.11.2018. godine.

4. **Njegošev muzej (Njegoševa rodna kuća i Biljarda), Muzej kralja Nikole, Mauzolej vladike Danila na Orlovom kršu, Mauzolej crnogorskih vladara – Dvorska crkva na Ćipuru, Mauzolej Petra II Petrovića Njegoša na Lovćenu, odnosno organizacionih jedinica Istorijskog muzeja NMCG**, gdje je komisija od početka svog rada popisala ukupno 1.666 obrađenih predmeta i 957 neobrađenih muzejskih predmeta, kao i onih koji su ustupljeni drugim institucijama (*Izvještaji broj 01-3527 od 28.09., 01-3978 od 29.10., 01-4129 od 12.11. i 01-4379 od 30.11.2018. godine*).

5. **Muzejsku dokumentaciju**, koja ima zadatak da izvrši reviziju svih oblika dokumentacije i evidencija muzejskih fondova NMCG do 26.07.2019. godine. Komisija je dostavila mjesečne izvještaje Državnoj komisiji br. 01-3037 od 28.08. i 01-3467 od 25.09.2018. godine, kao i predala konačni izvještaj broj 01-3926 od 24.10.2018. godine, po okončanju svog rada. Prilikom rada, Komisija za reviziju arhivskog fonda u Bibliotečko-arhivskom odjeljenju, naišla je na dokumentaciju koja se odnosi na evidencije o muzejskom materijalu i fondovima, te je komisija zadužena za sve odlike muzejskih evidencija preuzela poslove na popisu iste.

6. **Arhivski fond Bibliotečko-arhivskog odjeljenja**, sa zaduženjem da, pored ostalog, izvrši popis kompletnog fonda arhive NMCG, odnosno administrativne građe koja je smještena u depou Bibliotečko-arhivskog odjeljenja, iz njega izdvoji i snimi muzejsku dokumentaciju o muzejskom materijalu (inventari, primopredajni zapisnici, ugovori i slično), a koja se prema propisima trajno čuva (akt broj 01-3912 od 22.10.2018. godine). Komisija je tokom rada sačinjavala izvještaje i iste dostavljala Državnoj komisiji, i to akta broj 01-4078 od 07.11., 01-4323 od 27.11. i 01-4377 od 30.11.2018. godine, koji je obuhvatio i tabelarni prikaz evidentirane arhivske građe.

7. **Bibliotečki fond Bibliotečko-arhivskog odjeljenja**, koja je o svom radu izvještavala Državnu komisiju (*Izvještaji broj 01-4079 od 07.11. i 01-4453 od 10.12.2018. godine*), sa podacima o broju obrađenih inventarskih knjiga i bibliotečkog fonda.

Drugi polugodišnji izvještaj Državne komisije sadrži podatke o:

- stepenu realizacije Zaključaka Vlade Crne Gore, broj 07-3394 od 06. jula 2018. godine;
- radu revizionih komisija NMCG u periodu od 15. juna do 10. decembra 2018. godine;
- podatke Uprave za zaštitu kulturnih dobara o broju kulturnih dobara u NMCG;
- mišljenja, preporuke i prijedloge;
- prilog koji sadrži tehničke podatke o radu Državne komisije sa spiskom primljenih, pregledanih, poslatih i obrađenih dokumenata, akata i drugih dopisa.

Posebno je prikazan rad revizionih komisija (u daljem tekstu: RK), i to:

1. **Arhivskog fonda Bibliotečko-arhivskog odjeljenja**, obrazovana rješenjem broj 01-2634 od 26.07.2018. godine, koje je izmjenjeno i dopunjeno rješenjem broj 01-3112 od 22.10.2018. godine, sa zadatkom da utvrdi plan i metod rada po kojem vrši reviziju fonda, izvrši reviziju arhivskog fonda, popis kompletnog fonda arhiva, odnosno administrativne građe koja je smještena u depou Bibliotečko-arhivskog odjeljenja NMCG, kao i da iz administrativne građe izdvoji i snimi muzejsku dokumentaciju koja se odnosi na muzejski materijal (inventari, primopredajni zapisnici, ugovori i slično), koja se prema propisima trajno čuva. Rok za izvršenje predmetnog zadatka je 26.07.2019. godine, sa obavezom da u roku od tri mjeseca nakon izvršene revizije dostavi izvještaj o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite. Predmetna komisija je utvrdila metodologiju rada, i to, da izvrši popis cjelokupnog arhivskog fonda, koji će pokazati brojčano stanje (broj fascikli, dokumenata i listova u svakoj zbirci), kako bi u drugoj fazi rada uradila Izvještaj o stanju cjelokupnog fonda, Izvještaj sa prijedlozima mjera, Registar izloženih dokumenata i Registar nedostajućih dokumenata. Shodno utvrđenom, RK je 15.10. dostavila Zapisnik o zatečenom stanju, mjestu gdje se fond nalazi i spisak postojeće dokumentacije o njemu, njegovom kretanju, zaduženju, primopredaji i slično. Do početka novembra RK je popisala 147 fascikli sa 24.261 dokumentom, odnosno 47.847 listova. Preliminarni rezultati pregledanog materijala pokazuju da nedostaju 2 dokumenta, i to dokument broj 658 iz 1863. godine, i dokument broj 99 iz 1904. godine. Pored ova dva, nijesu pronađena još 3 dokumenta - broj 172 iz 1852. godine, br. 59 i 60 iz 1860. godine, za koje postoji informacija da su izloženi, ali ne i zabilješka gdje. Takođe, pregledan je i fond pukovnika N. Potapova i Božidara Vukovića, o čemu je dostavljen preliminarni izvještaj.

Nadalje, dostavljena su i dva preliminarne izvještaja o reviziji fonda administrativne i tehničke građe NMCG, koju je ova RK obrađivala nakon donošenja Rješenja broj 01/3912 od 22.10.2018. godine o izmjenama i dopunama Rješenja br. 01-2634 od 26.07. 2018. godine. Predmetnim izmjenama i dopunama, zadatak RK arhivskog fonda proširen je i na popis fonda administrativne i tehničke građe NMCG, koji obuhvata preko 1.200 fascikli sa preko 200.000 stranica. Tokom sumarnog pregleda i bilježenja ove građe, izdvojeno je preko 1.500 listova vezanih za muzejsku dokumentaciju, preko 3.000 fotografija iste sadržine, te veliki broj tehničke dokumentacije, kao i svi popisi imovine NMCG od 1959. do 1972. godine, gdje su posebno evidentirani fondovi i zbirke, odnosno popisani inventarisani i neinventarisani materijal. Ovi podaci se konstantno ažuriraju i nijesu konačni. Do izvještajnog perioda urađen je i Konzervatorski izvještaj, u kojem se konstatuje da, nakon pregleda 1.200 fascikli i registratora sa preko 200.000 listova, ova građa ne zahtijeva poseban vid konzervatorske intervencije.

Takođe, RK arhivske građe je dana 23. novembra Državnoj komisiji dostavila informaciju o dijelu administrativne i tehničke građe NMCG, koja svojim sadržajem, može biti od koristi ostalim RK.

Dakle, ova RK je do izvještajnog perioda, izvršila uvid u 1.402 fascikle i registratora, sa cca. 230.000 listova. Istovremeno je izdvojen dio muzejske dokumentacije, važne za proces revizije, među kojom je i 30-ak popisnih inventara muzejskih fondova i zbirki za period od 1958. do 1979/80. godine. Izvještaj, kao prilog, sadrži jasan i pregledan tabelarni prikaz stanja ovog dijela fonda.

Na zahtjev Aleksandra Berkuljana, člana ove RK, a u vezi sa sadržajem muzejske dokumentacije koja je pronađena tokom revizije Bibliotečko-arhivskog odjeljenja 30.11. u prostorijama NMCG, održan je sastanak sa predstavnicima Državne komisije i direktoricom NMCG, na kojem je saopšteno da Berkuljan, nezavisno od ove RK, kroz izdvojeno mišljenje, Državnoj Komisiji i Javnom tužilaštvu dostavlja Izvještaj (lični nalaz u vezi sa hronologijom manjkova muzejskih predmeta po fondovima i sa dva CD-a (73 fajla), koji se odnose na skeniranu dokumentaciju, među kojom je i 30 popisnih i drugih inventara zbirki NMCG od 1958. do 1980. godine), i pri tome navodi da se taj materijal nije koristio tokom revizije. Dogovoreno je da se navedeni materijal proslijedi Revizionim komisijama nakon drugog izveštaja Državne komisije.

2. Bibliotečkog fonda Bibliotečko-arhivskog odjeljenja: obrazovana rješenjem broj 01-2635 od 26.07.2018.godine, sa zadatkom da utvrdi plan i metod rada i izvrši reviziju bibliotečkog fonda Bibliotečko-arhivskog odjeljenja NMCG do 26. jula. 2019. godine, sa obavezom da u roku od 3 mjeseca nakon izvršene revizije dostavi izvještaj o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite. Ova RK je utvrdila prijedloge planova revizije periodičnih i monografskih publikacija Biblioteke, koji su usklađeni sa Pravilnikom o postupku, rokovima i načinu vršenja revizije bibliotečkih fondova („Službeni list Crne Gore”, broj 20/11).

Do izvještajnog perioda utvrđeno je sljedeće: Biblioteka Jovana Tomaševića sadrži 295 jedinica bibliotečke građe sa 234 inventarna broja, koja je na mjestu i obrađena signaturama; Biblioteka vojvode Boža Petrovića sadrži 207 jedinica bibliotečke građe, koliko ima i inventarnih brojeva, koje su na mjestu i obrađene, sa signaturama; Italijanska biblioteka sadrži 125 jedinica bibliotečke građe, isto toliko inventarnih brojeva, koje su na mjestu, nijesu obrađene, bez signature; Prinovljena biblioteka sadrži 891 jedinicu bibliotečke građe, od toga je 534 inventarnih brojeva, a na mjestu nije 10 jedinica. Knjige nijesu obrađene i nemaju signaturu; Biblioteka Njegoševog muzeja sadrži 1.601 jedinicu bibliotečke građe, od toga 1.366 inventarnih brojeva, 55 jedinica sa signaturom nije na mjestu, od kojih su 4 zadužene, 33 nisu nađene, a 18 je izloženo u Njegoševom muzeju; Biblioteka NOB-a sadrži 1.667 jedinica bibliotečke građe, od toga je 1.146 knjiga, 347 časopisa, 174 novina. Za knjige postoji 1.010, za časopise 246, a za novine 87 inventarnih brojeva. Na mjestu nije 15 jedinica bibliotečke građe sa signaturom, od čega je 8 zaduženo, a 7 nije nađeno, knjige i časopisi su obrađeni; Biblioteka Etnografskog muzeja sadrži 2.954 jedinice bibliotečke građe, od toga 1.762 knjige i određeni broj časopisa i enciklopedija čije se signature nastavljaju na signature knjiga i 1.192 jedinice časopisa sa posebnom signaturom, ima 2.726 inventarnih brojeva, na mjestu nije 15 jedinica sa signaturom, od toga su 3 zadužene, a 12 nije nađeno, knjige i časopisi su obrađeni; Biblioteka Bibliotečko-arhivskog odjeljenja, knjige sa signaturom B-I sadrži 765 jedinica bibliotečke građe i 653 inventarna broja, 1 knjiga je zadužena, tri su izložene, a jedna nedostaje, knjige sa signaturom B-II sadrži 3.371 jedinicu bibliotečke građe i 2.877 inventarnih brojeva, 16 knjiga je zaduženo, 18 je izloženo, a dvije knjige nedostaju (Izvještaj RK 04-4157 od 6.11.2018. godine), odnosno 2.869 bibliotečkih jedinica, od čega su 2 izložene, 15 zadužene i 2 nijesu na mjestu (Izvještaj RK 01-4482 od

30.11.2018. godine), knjige sa signaturom B-III sadrži 1.757 bibliotečkih jedinica, od čega su 4 izložene, 22 zadužene i 3 nijesu na mjestu; Biblioteka Bibliotečko-arhivskog odjeljenja – Strani časopisi sadrži 1.148 jedinica bibliotečke građe stranih časopisa i 394 inventarna broja (Izvještaj RK 04-4157 od 6.11.2018. godine), odnosno 1.682 jedinice bibliotečke građe, u okviru 746 inventarnih brojeva, svi časopisi su na mjestu (Izvještaj RK 01-4482 od 30.11.2018. godine); Biblioteka zakona, uredbi, pravilnika – na osnovu 4 inventara na mjestu je 240 jedinica bibliotečke građe, sa 235 inventarnih brojeva; Izdanja Ministarstva vojnog - na osnovu Inventara Ministarstva vojnog koji sadrži 420 rednih brojeva popisane građe, postoje 153 jedinice bibliotečke građe; Biblioteka Bibliotečko-arhivskog odjeljenja - Strane novine sadrže 24 naslova, 640 jedinica u okviru 90 inventarnih brojeva i 80 jedinica bibliotečke građe koje nijesu inventarisane (sve novine su na mjestu); Biblioteka Umjetničkog muzeja sadrži knjige sa signaturom UM-I, II, III, IV i časopise UM-Č-1-34, pri čemu inventarna knjiga sadrži 442 broja, ali u okviru ovog fonda postoji bibliotečka građa koja nema svoju inventarnu knjigu, već popis rukom pisan u 5 svesaka. Jedinice nose redni broj upisa u sveske, pri čemu se isti brojevi ponavljaju više puta, jer su razvrstane po galerijama (izdavačima), i svaki popis počinje brojem 1. Iz Biblioteke Umjetničkog muzeja nedostaju tri knjige, a tri su zadužene.

Ova RK je dostavila podatke o knjigama i časopisima koji se nalaze u ovim bibliotekama, a koje nijesu obrađene, nemaju bibliotečke signature, koje su **zadužene (72 jedinice)**, **izložene (45 jedinica)** ili nijesu predate i obrađene, sa spiskom knjiga koje **nijesu nađene (63 jedinice)**. Takođe, utvrđene su mjere zaštite za oko 4.500 jedinica bibliotečke građe.

3. **Istorijskog muzeja, organizaciona jedinica Stalna postavka**, obrazovana rješenjem broj 01-2633 od 26.07.2018. godine, sa zadatkom da utvrdi plan i metod rada, redosljed revizije muzejskih zbirki i prostora do 26.07.2019. godine, sa obavezom da u roku od 3 mjeseca nakon izvršene revizije dostavi izvještaj o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala. Ova RK počela je sa radom 12.09. i uradila popisne liste za: PTT zbirku prema knjizi inventara, koja sadrži 572 inventarna broja, od čega **nije pronađeno 9 predmeta** i Muzeja NOB-a prema knjizi inventara, sadrži ukupno 847, od čega **nije pronađeno 13 predmeta**.

4. **Njegoševog muzeja (Biljarda i Njegoševa rodna kuća), Muzeja kralja Nikole, Mauzoleja vladike Danila na Orlovom kršu, Mauzoleja crnogorskih vladara-Dvorska crkva na Ćipuru, Mauzoleja Petra II Petrovića na Lovćenu**, obrazovana rješenjem broj 01-2636 od 26.07.2018. godine, sa zadatkom da utvrdi plan i metod rada, redosljed revizije muzejskih zbirki i prostora do 26.07.2019. godine, sa obavezom da u roku od 3 mjeseca nakon izvršene revizije dostavi izvještaj o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala. Predmetna RK je utvrdila da identifikaciju vrši po popisnim listama izrađenim na osnovu raspoložive dokumentacije (stare i nove knjige inventara, spiskovima i zapisnicima o primopredajama i iz elektronske baze podataka). Planirano je da se revizija obavlja po smještaju, najprije u depoima Muzeja kralja Nikole, potom u zimskim mjesecima, kada je smanjena posjeta gostiju u izložbenim prostorijama, a nakon toga u ostalim muzejskim jedinicama Njegoševog muzeja i Njegoševe rodne kuće na Njegušima. U izvještajnom periodu RK je do sada popisala ukupno 1.666 obrađenih i 957 neobrađenih predmeta, i **evidentirala jedan predmet koji nedostaje, revolver Gasser, inv. br. 1627**, koji je pozajmljen JU Muzeji i galerije Podgorice- Muzej Marka Miljanova, na Medunu.

5. **Umjetničkog muzeja**, obrazovana rješenjem broj 01-2542 od 13.10.2015. godine, a postupak otpočeo i ranije, 09.04.2013. godine, na osnovu naloga Ministarstva kulture. Državna komisija konstatuje da je ova RK tokom revizionog postupka pregledala muzejske predmete koji se nalaze u stalnoj postavci Umjetničkog muzeja u galeriji u Vladinom domu, one u depozitnim

prostorima koji pripadaju Umjetničkom muzeju (depo u suterenu, prostor u potkrovlju), muzejske predmete koji su privremeno smješteni u upravi, računovodstvu, Zelenom salonu, hodnicima, u improvizovanom depou/kancelariji u Biljardi, kao i muzejske predmete koji su privremeno ustupljeni Ministarstvu kulture, rezidencijama Predsjednika Crne Gore na Cetinju i Ambasadora Crne Gore u Beogradu. Istovremeno, RK je uradila prateću dokumentaciju, brojčano opisanu u dijelu izvještavanja NMCG. U svom Izvještaju broj 01-4488 od 30.11.2018. godine, predmetna komisija navodi da je od jula do novembra radila na obradi muzejskih predmeta i sravnjivanju podataka tokom revizionog procesa, te da je rađena komparativna analiza sadržaja svih evidencija (inventarne knjige stare i nove, knjige ulaska), analiza raspoloživih dokumenata iz Arhivsko-bibliotečkog odjeljenja, kao i interne dokumentacije. Pored toga, vršeni su i unosi podataka sa konzervatorskih kartona u tabelu evidencije i ponovna konačna provjera smještaja muzejskog materijala. RK u svom izveštaju, skreće pažnju da će informaciju o trenutno raspoloživim podacima za **31 predmet, koji iz različitih razloga** (ustupanje za izložbe, privremeno ustupanje institucijama, vraćanje vlasnicima, pokloni, razmjene), **nijesu u fondovima** Umjetničkog muzeja i Salona 13. novembar, navesti u završnom izvještaju i priložiti dokumentaciju koja ove razloge potvrđuje.

6. **Etnografskog muzeja**, RK je utvrdila da fond Etnografskog muzeja broji 4.435 predmeta, od kojih je 4.209 predmeta unešeno u Knjigu inventara, a 226 muzejskih predmeta je obrađeno u elektronskoj formi, kao i da elektronska obrada nije predata Odjeljenju za dokumentaciju. Ova RK u svom Izvještaju broj 01-4329 od 28.11.2018. godine, navodi da je pregledala i obradila 4.206 predmeta iz različitih zbirki, kao i podatke o do sada evidentiranim predmetima koji nedostaju. Shodno navedenom, do sada je utvrđeno: da nedostaju **tri kubure** (inv. br. 591, 573 i 606), koje su se nalazile u depou i fotografisane tokom revizije 2014. godine; **pištolj „Pećanka”** ib. 602 ukraden u Beogradu sa izložbe „Narodna umjetnost Jugoslavije” 1986. godine (Zapisnik o ukradenom pištolju Etnografski muzej ne posjeduje), a **revolver „Parabellum”** inv. br. 2874 zamijenjen je 1983. godine za štampani primjerak Gorskog vijenca (Rješenje zavedeno pod brojem 01- 187011 od 29.12.1983. godine); **prsten inv.br. 372 i kotao inv. br. 2135**, koji su pozajmljeni za izložbu „Etnografsko nasljeđe Tivta” 2006. godine, o čemu postoji akt zaveden pod broj 01-1003 od 22.04.2014. godine; **16 stolovača** koje su nakon zemljotresa izmještene iz Biljarde u potkrovlje Vladinog doma; **drvena kašika inv. br. 4054, lopar inv. br. 4071 i žarač inv. br. 4063; tri čuna pod inv.br. 3355, 3356, 3357** koji su prema Zapisniku iz 1972. godine bili smješteni u prizemlju Vladinog doma; **jedna drvena muštikla inv. br. 472; dva kalupa za crnogorsku kapu inv.br. 2829 i 2830**, dati na revers 1971. godine tadašnjoj Radionici za izradu crnogorskih kapa i nijesu vraćeni; **dva kamena pila sa inv. br. 3353 i 3354**, koja su zavedena kao poklon sa Njeguša Etnografskom muzeju 1966., nikada nijesu dopremljena u muzej, već su ostala ispred Njegoševe rodne kuće; **igla opančarica inv. br. 1100, dvije igle za pletenje ribarske mreže inv. br. 1145 i 1146, šilo inv. br. 4118, nakovanj inv. br. 4108 i čekić inv. br. 4118; čilimi inv. br. 3333 i 3496**, za koje je u dokumentaciji upisano da su pronađeni u depou poslije poplave 1986. godine u veoma lošem stanju; **šestanski jelek inv. br. 2243, kao i marama i kecelja paštrovske nošnje inv. br. 2606 i 3380**. Kako revizija u Etnografskom muzeju nije završena, a u toku je i u drugim muzejskim jedinicama, ne isključuje se mogućnost da se neki od ova **44 predmeta** naknadno pronađe.

7. **Muzejske dokumentacije**, RK za sve oblike dokumentacije i evidencije muzejskih fondova NMCG obrazovana je rješenjem broj 01-2637 od 26.07.2018. godine, sa zadatkom da utvrdi plan i metod rada, izvrši popis i pregled kompletne muzejske dokumentacije i utvrdi stepen zastupljenosti svih zakonom propisanih evidencija u Odjeljenju za dokumentaciju, do 26.07.2019. godine, i da u roku od 3 mjeseca nakon izvršene revizije dostavi izvještaj o

zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite. Analizirajući rad i dostavljeni Izvještaj ove RK broj 01-3926 od 24.10.2018. godine, Državna komisija u svom Izvještaju navodi da isti sadrži tabelarni prikaz podataka o obrađenoj dokumentaciji, kao i fotografije inventarskih knjiga. Takođe, RK u svom Izvještaju navodi da je jedan dio dokumentacije dobila i od muzejskog tehničara Aleksandra Berkuljana, kao i njegov lični nalaz, odnosno statistički pregled u vezi sa otuđenjem i uništenjem muzejskih predmeta, čiji je spisak sastavni dio izvještaja ove RK. Takođe, ova RK je tokom revizije u sefu za čuvanje inventarnih knjiga evidentirala građu i muzejske predmete, koji su prema raspoloživim podacima, u istom pohranjeni od 1983. godine. Na kraju izvještaja, navodi se podatak da je na tabaku listova, novijih inventarnih knjiga Istorijskog muzeja, pod inventarskim brojem 189 (inventarski list predmeta, obilježen brojem 189, koji je obradio kustos Radomir Stanojević prepisan je u tabak inventara 16.02.2007. godine), posljednjim upisom na strani 45, označen grb artiljerijskog brigadira, otkupljen od Pavla Novakovića sa Cetinja.

Cijeneći zadatak RK svih oblika dokumentacija i evidencija, kao i odredbe Pravilnika o načinu, postupku i rokovima revizije muzejskog materijala, zadatak Državne komisije i očekivanja Ministarstva kulture, Državna komisija je zaključila da ova RK nije u potpunosti završila svoj posao. S tim u vezi, Državna komisija je ocijenila da ova RK nije pregledala svu primarnu dokumentaciju, shodno članu 8 Pravilnika o načinu, postupku i rokovima revizije muzejskog materijala, kao i da u Izvještaju nema podataka o uvidu u: knjige ulaza i izlaza muzejskog materijala, katalog muzejskih zbirki i evidenciju o otpisu muzejskog materijala. Takođe, u predmetnom izvještaju nema podataka koji se odnose na uvid u djelovodne protokole, pohranjene u Arhivsko-bibliotečkom odjeljenju. Dakle, nema podataka da li su i iz kojih godina, pregledani djelovodni protokoli, da li su po njima pronađena dokumenta koja se odnose na protok muzejskog materijala. U izvještaju nema podataka o ustupljenom muzejskom materijalu, kao ni o obavljenim otpisima muzejskog materijala. Izvještaj ne sadrži podatke o neinventarisanom muzejskom materijalu, a koji je preko knjige ulaska ili na drugi način došao u NMCG.

U tom smislu Državna komisija je 12. novembra uputila dopis, predsjednici RK za dokumentaciju, tražeći da joj se dostave podaci o tome koliko u NMCG, prema: inventarnim knjigama, ima inventarisanih muzealija i koliko je to predmeta; knjizi ulaska, otkupnim dosijeima i djelovodnim protokolima ima neinventarisanih muzejskih predmeta; reversima i drugoj dokumentaciji ima ustupljenih predmeta iz drugih muzeja, kao i koliko je predmeta koji su vlasništvo NMCG ustupljeno po osnovu reversa drugim institucijama.

Aktom broj 01-4375 od 22.11.2018. godine, predsjednica RK obavještava Državnu komisiju da je obavila radni zadatak predviđen Rješenjem o obrazovanju, kao i da će tražene podatke (broj inventarisanih predmeta prema knjigama inventara, broj neinventarisanih predmeta prema knjigama ulaska i drugoj dokumentaciji, broj predmeta ustupljen drugim muzejima i iz drugih muzeja) utvrditi nakon završenih revizija u svim muzejskim jedinicama zbog navedenih neslaganja u knjigama inventara, elektronskoj bazi podataka i stvarnom broju predmeta, i dostaviti Državnoj komisiji. Nadalje, RK dostavlja dio tražnih informacija o stanju fondova u NMCG za 1970., 1979. i 1981. godinu u tabelama, koje nijesu sistematizovane i obrađene, ali su korisne za stvaranje jasnije slike o fondovima NMCG.

Cijeneći sve navedeno, kao i naknadno dostavljene informacije, Državna komisija je zaključila da predmetna RK nije utvrdila stepen zaštite i uslove čuvanja muzejske dokumentacije, što je predviđeno članom 3 Pravilnika koji uređuje postupak vršenja revizije muzejskog materijala. S druge strane, RK je u veoma kratkom roku došla do niza značajnih dokumenata, koji još uvijek nijesu garancija da je popisana dokumentacija sve ono što se od dokumentacije nalazi u NMCG. Državna komisija u svom Izvještaju ukazuje na pitanje upravljanja

dokumentacijom, kao i da neke komisije imaju više dokumentacije nego što je ovom revizijom za određene muzejske jedinice popisano. Takođe, Državna komisija ističe značaj podataka o broju muzejskih predmeta prema postojećoj dokumentaciji, uz garanciju da je izvršen uvid u svu muzejsku dokumentaciju kroz postupak revizije, a posebno kroz upoređivanje sa dokumentacijom Uprave za zaštitu kulturnih dobara, a tiče se podataka o zbirkama i predmetima sa statusom kulturno dobro.

Pored navedenog, Državna komisija upućuje na nužnost objedinjavanja ukupne muzejske dokumentacije i evidencije u Odjeljenje dokumentacije NMCG, kao i potrebu kadrovskog i drugog unaprjeđenja ove organizacione jedinice.

Sve aktivnosti koje RK NMCG sprovode tokom 2018. godine, jasno ukazuju da se Odjeljenje za dokumentaciju NMCG nije nametnulo kao pouzdan izvor informacija o stanju muzejske dokumentacije, niti kao korektivni faktor za implemetaciju propisa koji uređuju način vođenja muzejske dokumentacije, i jasno upućuje na potrebu njene temeljne reorganizacije.

To je razlog više za stav Državne komisije o potrebi nastavka rada RK za reviziju svih oblika dokumentacija i evidencija, koja bi u saradnji sa, prije svega Odjeljenjem za dokumentaciju, ali i revizionim komisijama trebala da nastavi sa prikupljanjem i analizom muzejske dokumentacije, sa krajnjim ciljem da se u planiranim rokovima pripremi jasna informacija o muzejskom materijalu u NMCG.

U postupku nadzora, Državna komisija je u svom dosadašnjem radu konstatovala da se uz dodatne korekcije postupak revizija u NMCG može obaviti na zadovoljavajući način. Različiti fondovi, stepen obrade i stanja dokumenatacije uslovili su različite metodologije i stepen efikasnosti u radu. Produžetak roka i djelokruga revizije do sada je dao dobre rezultate. Cijeneći sve navedeno, ističemo sljedeće konstatacije Državne komisije:

- insistiranje na konkretnim podacima o stanju fondova i broju nedostajućih predmeta;
- dobra dinamika rada u RK bibliotečkog, arhivskog fonda, Istorijskog muzeja – Stalna postavka, a prema navodima predsjednika ovih revizionih komisija;
- problemi u radu RK za muzejsku dokumentaciju i RK Njegoševog muzeja (Biljarda i Njegoševa rodna kuća), Muzeja kralja Nikole, Mauzoleja vladike Danila na Orlovom kršu, Mauzoleja crnogorskih vladara - Dvorska crkva na Čipuru, Mauzoleja Petra II Petrovića na Lovćenu, koji su nastali i zbog toga što su tri člana angažovana u obje komisije, a jednom članu je prestao radni odnos u NMCG;
- za obradu muzejskih predmeta u okviru NMCG DATA, naročito za one koji nijesu upisani u postojeću primarnu muzejsku dokumentaciju vođenu po ranijim propisima, potrebna je kontrola Ministarstva kulture i Inspektora za kulturna dobra, kako bi se utvrdilo da li je obrada predmeta po modelu NMCG DATA u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja muzejske dokumentacije;
- prema podacima iz Knjige ulaska 2.084 predmeta nije nakon ulaska u NMCG, obrađeno od strane kustosa, ili su obrađeni od kustosa na osnovnim listovima i dostavljeni dokumentacionoj službi koja im nije dala inventarne brojeve, te samim tim isti nijesu upisani u inventarne knjige;
- postoji opravdana sumnja i bojazan, da se od 2014. do 2018. godine, unos novonabavljenih predmeta u muzejske fondove, koje je NMCG, prema sopstvenim izvještajima, a na osnovu odobrenih sredstava otkupio ili dobio na poklon (primjer zbirke Luke Lagatora), kao i onih do kojih je NMCG došao putem arheoloških istraživanja, nije evidentirao u skladu sa propisima i standardima muzejske djelatnosti;
- nezadovoljavajući stepen saradnje revizionih komisija sa Odjeljenjem za dokumentaciju i RK za muzejsku dokumentaciju.

Imajući u vidu navedeno ističemo preporuke Državne komisije, i to:

- jasno razgraničenje poslova na reviziji, odnosno evidentiranju zatečenog stanja od poslova na obradi evidentiranih anomalija (nedostatak upisa u primarnu dokumentaciju i sl.);
- precizno navođenje neobrađenih muzejskih predmeta, uz navođenje dokaza iz evidencija o načinu i vremenu ulaska u NMCG;
- o potrebi reorganizacije ustanove, sa posebnim akcentom na kadrovsko i drugo unaprjeđenje Odjeljenja za dokumentaciju;
- objedinjavanje svih vrsta muzejske dokumentacije i evidencija u Odjeljenju za dokumentaciju;
- kontrola Ministarstva kulture i Uprave za inspekcijske poslove o usklađenosti sadržaja NMCG DATA sa odredbama Pravilnika o načinu vođenja, vrstama i sadržaju dokumentacije o muzejskom materijalu;
- izmjene i dopune RK za muzejsku dokumentaciju u pogledu personalnog sastava, zadatka i tehničke opremljenosti;
- potpuna primjena Pravilnika o načinu, postupku i rokovima revizije muzejskog materijala, a naročito u pogledu čl. 7, 8 i 9, kao i sadržaja **Izveštaja o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala**
- **utvrđivanje konačnog popisa muzejskog materijala sa statusom kulturno dobro** i izjašnjenje u odnosu na spisak nedostajućih kulturnih dobara koji je dostavila Uprava za zaštitu kulturnih dobara;
- da poslovi na reviziji fondova, moraju biti prioritetni zadatak NMCG, te u tom smislu aktivnosti ovog muzeja u sljedećem polugodištu moraju biti organizovane tako da članovi RK, u najvećem dijelu svog radnog vremena, obavljaju poslove revizije, što se posebno odnosi na Komisiju za reviziju svih oblika dokumentacije i evidencija muzejskih fondova.

Državna komisija je konstatovala dvije anomalije koje od samog početka prate rad RK. Prva se ogleda u tome da rukovodilac muzejske jedinice u reviziji učestvuje kao član komisije, iako pravila struke nalažu da on obavezno učestvuje u reviziji, ali kao servis RK i kao odgovorno lice za materijal koji je predmet revizije. Druga nelogičnost su popisne liste i njihovo ažuriranje u toku postupka revizije, čime se derogira osnovni zadatak revizije, utvrđivanje zatečenog stanja. Državna komisija cijeni da se revizija ne može uspješno realizovati bez saradnje sa Odjeljenjem za dokumentaciju, u okviru kojeg se i pripremaju popisne liste.

3. UTROŠENA SREDSTVA

Dosadašnje aktivnosti na realizaciji Zaključaka Vlade Crne Gore nijesu podrazumijevale dodatna sredstva iz budžeta, odnosno, odnosile su se na redovne poslove Ministarstva kulture, kao i NMCG.

Ministarstvo kulture je izvršilo uplatu sredstava u iznosu od 79.200,00 eura iz Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2018. godinu, za realizaciju projekta Nabavka materijala, uređaja i oprema za rukovanje, pakovanje i trajno pohranjivanje fonda NMCG - centralni i pomoćni depo.

Napominje se, da naknada za rad Državne komisije nije isplaćena, kao i da je Ministarstvo kulture preduzelo određene aktivnosti ka Ministarstvu finansija u cilju rješavanja ovog pitanja.

4. OCJENA STANJA

Zaključci Vlade broj 07-3394 od 06. jula 2018. godine realizovani su u potpunosti. Kada je u pitanju završetak revizije muzejskog materijala i muzejske dokumentacije, poslovi na utvrđivanju stanja i broja ukupnog muzejskog materijala, a po nalazima Državne komisije, dali su određene rezultate, ali ne i preciznije podatke o broju i stanju muzejskih predmeta uopšte, a naročito onih sa statusom kulturno dobro. Posebno se ističe da tačan broj nije dat za muzejski materijal Etnografskog i Umjetničkog muzeja, gdje je Državna komisija za postupak revizije dala rok do kraja decembra 2018. godine, nakon kojeg su revizione komisije dužne da u roku od tri mjeseca od završenog postupka revizije, sačine izvještaj o zatečenom stanju, utvrđenim razlikama, prijedlogu za otpis i mjerama zaštite muzejskog materijala.

Državna komisija je opisala rad revizionih komisija, dala komentare i preporuke, insistirajući na potpunoj primjeni propisa koji uređuju zaštitu kulturnih dobara i muzejsku djelatnost, ulažući napor da se predmetni postupak okonča i donese relevantna evidencija i dokumentacija.

Potrebno je istaći, da je istovremeno sa Izvještajem, dostavljena i ostavka predsjednika Državne komisije, prof. dr Aleksandra Čilikova (broj 01-4555 od 10.12.2018. godine).

5. PRIJEDLOG MJERA

U cilju obezbjeđivanja poslova na realizaciji zaključaka Vlade Crne Gore, koji su poslovi od javnog interesa, potrebno je preduzeti sljedeće mjere:

1. Izvršiti izmjene i dopune rješenja o obrazovanju komisija za reviziju svih oblika dokumentacije i evidencija NMCG, kao i zamjenu članova revizionih komisija u dijelu rukovodećeg kadra, u roku od 20 dana od donošenja odluke Vlade Crne Gore o predmetnom Izvještaju.
2. Izvršiti kontrolu i donijeti mjere za uspostavljanje dokumentacije u skladu sa propisima iz oblasti muzejske dokumentacije u Arheološkom muzeju NMCG, u roku od 60 dana od dana donošenja zaključaka Vlade Crne Gore.
3. Utvrditi plan aktivnosti u cilju okončanja revizije u svim organizacionim jedinicama JU Narodni muzej Crne Gore i do 1. decembra 2019. godine, sačiniti izvještaj o utvrđenom stanju, broju i vrijednosti muzejskog materijala.
4. Do kraja 2019. godine obavijestiti Vladu Crne Gore o rezultatima revizije u svim organizacionim jedinicama JU Narodni muzej Crne Gore, a na osnovu izvještaja o utvrđenom stanju, broju i vrijednosti muzejskog materijala Državne komisije.